

Gemeente van Christus,

Drie korte gelijkenissen over "Het koninkrijk van de hemel." Zo heet bij Mattheüs wat de ander drie evangelisten "het koninkrijk van God" noemen.

Het is een van die uitdrukkingen die we gemakkelijk in de mond nemen: het koninkrijk van de hemel. Maar wat stel je je daar eigenlijk bij voor? Waar hebben we het dan over?

Als Jezus zijn leerlingen daar iets over wil vertellen, neemt hij zijn toevlucht tot gelijkenissen. Elke gelijkenis weerspiegelt een bepaald facet van dat koninkrijk. Van een Goddelijke Realiteit die zich niet onder woorden laat brengen. Die zich ook niet in beelden of gelijkenissen laat vangen. Maar je moet toch iets, wil je aan anderen iets meedelen waar je hart vol van is. En dat is bij Jezus het geval: zijn hart is vol van de ontdekking van het koninkrijk van de hemel. Een ontdekking die voor hem een bron van ongekende vreugde is geworden.

Een landarbeider vindt bij toeval en tot zijn grote vreugde een kostbare schat, verborgen in de akker die hij bewerkt. Een koopman die handelt in parels en al lange tijd op zoek is naar mooie exemplaren, vindt er uiteindelijk één van unieke schoonheid.

Wat deze twee mannen gemeen hebben, is dat ze datgene ontdekken wat hun leven zijn diepste zin geeft.

Bij de gelijkenis van die kostbare parel was mijn eerste associatie er een uit mijn vroege kindertijd. Ik keek graag naar Pipo de clown. Daar kwamen twee boeven in voor: Snuf.....en Snuitje.

"Mmmmmooie parels...fffffijne parels", daar waren deze twee kruimeldieven onvermoeibaar naar op zoek. Als ze die zouden vinden, nou ja, in bezit zouden krijgen, dan..... ja, dan waren ze rijk.

Als ik er nu op terug kijk denk ik: ze waren te prijzen in hun hartstochtelijke, onvermoeibare zoeken. Maar beklagenswaardig in het doel ervan.

Waar ben jij eigenlijk naar op zoek? Wat zou jouw bestaan zijn diepste zin en betekenis geven? "Al wat een mens te kennen zoekt / aan waarheid en aan zin:/ het ligt verhuuld in uw geheim / dat eind is en begin." Een prachtig lied, dat we straks na de preek gaan zingen. Over hoe je als mens op zoek kunt zijn: naar waarheid, naar wijsheid...antwoord op je diepste vragen: wie ben ik? Wat is dat geheim dat aan mijn oorsprong staat...en in het eind mij wacht?

Maar lang niet alle mensen zijn daarnaar op zoek.

In Breskens, mijn eerste gemeente, hadden we begin augustus altijd de Visserijfeesten: drie dagen met Nederlandse artiesten, hamburgers & friet en vooral veel bier. "Ik leef er het hele jaar naartoe", zei een van onze kennissen daar. Meen je dat nou?, vroeg ik, weinig pastoraal en wat ongelovig? "Jazeker, zei hij, verder heb ik niks om naar uit te zien." Ik vond dat - in alle argeloosheid waarmee het gezegd werd - een schokkende mededeling.

Ik denk terug aan een documentaire over Feyenoord die ik een tijd geleden zag: verstokte fans die niet alleen alle wedstrijden zien, maar ook alle trainingen. Altijd rondhangen rond het stadion. Verder eigenlijk niks om naar uit te zien.

Wat te denken van al die mensen die een groot deel van hun leven bezig zijn om zichzelf een schat te vergaren. Veel en hard werken om veel geld te verdienen. "Straks gaan we genieten...." Er zijn veel mensen die op hun eigen manier heel druk bezig zijn om "de wereld te winnen" en intussen zonder dat ze dat door hebben schade lijden aan hun ziel.

In de Bergrede zegt Jezus daar onder andere over: “Verzamel je geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. Verzamel liever schatten in de hemel.....waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.”(Mt.6: 19-21)”.

Ik denk in dit verband ook terug aan een oude man die op zijn sterfbed emotioneel werd en zei: “Niemand houdt van me, zelfs mijn kinderen niet. Ik heb het niet goed gedaan in mijn leven....”. Ik heb het sterke vermoeden dat Jezus op dat soort dingen doelt, als hij het heeft over jammeren en tandenknarsen bij de voltooiing van deze wereld. Niet als iets wat zich zal voordoen aan het einde der tijden, maar aan het einde van jÓuw wereld-tijd. Niet dat jij, als je je leven tussen de vingers hebt laten doorglippen of met de verkeerde dingen bezig bent geweest of veel te weinig aandacht en liefde hebt besteed aan de mensen om je heen, aan je man, je vrouw, je kinderen, - dat je dan voor eeuwig tandenknarsend zult branden in de hel.

Maar dat je, aan het einde van je leven gekomen, tot de ontdekking komt dat het niet goed is geweest. Dat je bepaalde dingen anders had moeten doen. Dat je je tijd, je leven aan dingen hebt besteed die er uiteindelijk niet toe doen. Die van geen betekenis zijn geweest. Of dat nou geld is of voetbal of macht. Of: je leven min of meer gedachteloos voorbij laten gaan!!! Maar op je sterfbed is het dan wel te laat. Te laat om er nog iets aan te veranderen.

Met name de gelijkenis van die ene kostbare parel is - denk ik - bedoeld als een wake up call. Wakker worden, jij!!! Nu!!!! Waar ben jij mee bezig in je leven?!? Waar ben jij naar op zoek!??

Aan het einde van elke dag in Zenriver, het internationale Zenklooster in Uithuizen, slaat een van de monniken of nonnen in de meditatiekamer op een bel en spreekt de anderen (in het Engels) toe: “Laat me jullie er met alle respect aan mogen herinneren dat Leven en Dood van het allergrootste belang zijn. De tijd gaat snel voorbij en gelegenheid gaat verloren. We zouden er allemaal naar moeten streven om te ontwaken! Ontwaak! Neem het ter harte! Verkwist je leven niet!”

Een oproep om wakker te worden te ontwaken in spirituele zin.

Wat is in jouw leven uiteindelijk van belang. Van levensbelang. Nu! Wat is jouw antwoord?! **Wat is jÓuw antwoord?!**

Misschien heb je daar nog nooit zo bewust over nagedacht? Nou, dan wordt het tijd, zegt Jezus! Hoog tijd.

Anders sta je straks knarsentandend met lege handen.... Dit is geen oproep die bedoeld is als dreigement: om je bang te maken voor het eeuwige hellevuur. Wat de kerk er vaak wel van heeft gemaakt. Maar een oproep uit bewogenheid. Uit liefde. Vergooi je leven niet. Verdoe je tijd niet met alleen maar nutteloze dingen, die jou uiteindelijk helemaal niks zullen brengen! Besef je wel hoe oneindig kostbaar jouw leven is?!

Wat uiteindelijk voor jÓu van belang is, wat jou innerlijke vrede kan brengen, daar zul je zÉlf je antwoord op moeten vinden. Maar daar moet je dan wel naar op zoek gaan. Op weg gaan. Zo vergaat het in ieder geval die parelkoopman. Na veel reizen en lang en intensief zoeken ontdekt hij eindelijk die ene parel. Die waardevoller is dan alles wat hij “bezit”.

Soms, heel soms stuit je er min of meer bij toeval op, zoals die landarbeider die de verborgen schat vindt. Maar ook dán zul je het nodige moeten doen om hem je eigen te maken.

Wat Jezus met name hoopt over te brengen in deze twee korte gelijkenissen is, denk ik, niet zozeer dat jij alles en iedereen zou moeten opgeven of verkopen, om dat ene te kunnen bemachtigen. Het gaat hem met name om de intense vreugde die ook jou ten deel zal vallen: als je jouw schat, jouw parel gevonden hebt.

Waar kun je jouw parel vinden? Het kan, maar je hoeft er niet letterlijk voor op reis.

Je hoeft er geen wijde oceanen voor te bevaren of de hemel te bestormen, zoals Jan Wit zegt in lied 316 (Het woord dat u ten leven riep). **Het is in je eigen hart geschreven.**

Die parel ligt als een verbogen schat in je eigen hart op jou te wachten, totdat je hem zult opgraven.

Jezus was trouwens niet de enige die gelijkenissen gebruikt om zijn hoorders iets duidelijk te maken. Boeddha deed het soms ook. Deze bijvoorbeeld:

Een aanzienlijk ambtenaar reed op een dag in zijn rijtuig, toen hij langs de weg een bedelaar zag liggen. De man was duidelijk dronken. Hij was niet aanspreekbaar. De ambtenaar wilde de bedelaar uit zijn armoede verlossen en haalde een kostbare edelsteen uit zijn beurs. Daarmee zou de arme man zijn hele leven kunnen veranderen (!). Om te voorkomen dat de bedelaar de edelsteen zou verliezen, naaide de ambtenaar de steen in diens mantel en vervolgde zijn weg.

Jaren later reed hij dezelfde route en tot zijn grote verbazing lag dezelfde bedelaar langs de kant van de weg. "Wat is met jou aan de hand?", vroeg hij. "Jaren geleden heb ik aan jou een kostbare edelsteen gegeven, waarmee heel je leven in een nieuw licht zou komen te staan. Er zou allang een einde aan je armoede moeten zijn gekomen."

"Waar heeft u het over?", zei de bedelaar. "Ik weet niks van een edelsteen af."

Toen stapte de ambtenaar uit zijn koets, zocht in de mantel van de bedelaar en haalde de edelsteen te voorschijn. "Kijk, hier is hij, al die tijd zat hij in je mantel verborgen...." En direct besepte de bedelaar hoe anders zijn leven had kunnen zijn, als hij zich gerealiseerd had, welke grote rijkdom hij bij zich droeg.

In het Boeddhisme staat die edelsteen symbool voor wat Boeddhanatuur wordt genoemd. Datgene wat jouw diepste wezen uitmaakt, zou je - in zekere zin - kunnen zeggen. Dat wordt ook wel "je oorspronkelijke gelaat" genoemd.

Wij zouden in onze Christelijke traditie zeggen: iets van de Allerhoogste in jezelf. Dat je je realiseert dat je in wezen een kind van God bent. Nog anders gezegd: dat jij zelf die parel bent, in Gods ogen. Al die tijd had je dat al met je megedragen. Het vormde jouw kern. Maar je had het nog niet ontdekt. Je niet **gerealiseerd**.

We hebben het gezongen in dat mooie aanvangslied (275): Gij zijt in alles diep verscholen / in al wat leeft en zich ontvouwt./ Maar in de mensen wilt Gij wonen, / met hart en ziel aan ons getrouwd. En Jezus zegt het zelf zo prachtig in het Lucas-evangelie: "En toen hem door de Farizeeën gevraagd werd, wanneer het Koninkrijk van God zou komen, antwoordde hij hen en zei: Het Koninkrijk van God komt niet op waarneembare wijze. En men zal niet zeggen: Zie hier, of zie daar, want, zie, het Koninkrijk van God is binnen in u." (Lc.17: 20-21 Herziene Statenvertaling).

Wie het ontdekt, zal een ongekende vreugde ervaren. Wie wil dat nu niet?

Laat me jullie er daarom met alle respect aan herinneren, dat Leven en Dood van uiterst belang zijn. Dat de tijd snel voorbij glijdt en de gelegenheid verloren gaat.

We zouden er allemaal naar moeten streven om te ontwaken.

Ontwaak!.....Neem deze gelijkenissen ter harte. En verspil je leven niet, amen.

